

Wskazania Europejskiej Agencji ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej dla wczesnej interwencji oraz wspomaganie rozwoju małego dziecka

MAŁGORZATA DOŃSKA-OLSZKO, przedstawiciel Agencji

Ośrodek Rozwoju Edukacji 22 marca 2018r.

Home | European Agency x

Bezpieczna | <https://www.european-agency.org>

 EUROPEAN AGENCY
for Special Needs and Inclusive Education

Publications in your language ▼ Search

Home About us Country info Data Projects Resources News

Welcome to the European Agency for Special Needs and Inclusive Education website!

Find out about our work and activities by clicking on the blocks below or using the menu at the top. Read our latest news below or discover a selection of featured content under the news.

Windows taskbar: Windows logo, Search, Task View, Chrome, File Explorer, Microsoft Store, Word, Skype, Edge, Outlook, Help, Network, User profile, System tray: Question mark, Network, Volume, Language (POL, PLP), Time (20:16), Date (2018-03-05), Chat icon.

Historia Agencji

- 1996 – założona z inicjatywy duńskiego ministerstwa edukacji w celu dalszego rozwijania kończącego się programu UE - HELIOS
- 1999 – początkowo liczyła 15 członków – kraje UE wraz z Islandią i Norwegią
- 2003 – Agencja została zalegalizowana przez Parlament Europejski

Misja

- Agencja ustanawia stałą sieć współpracy reprezentantów ministerstw krajów członkowskich tworząc platformę współpracy celem promowania wysokiej jakości edukacji dla wszystkich dzieci i młodzieży dążąc do spójności społecznej.

Cel

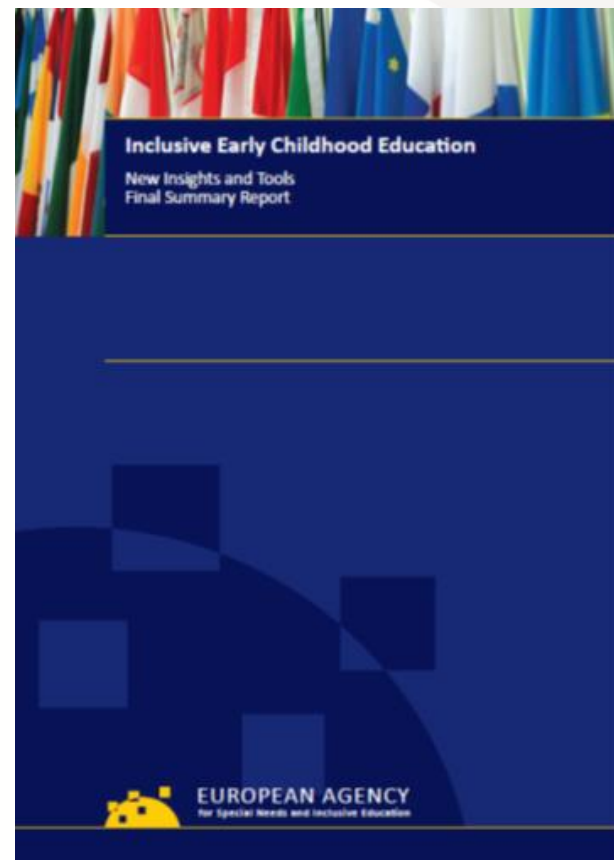
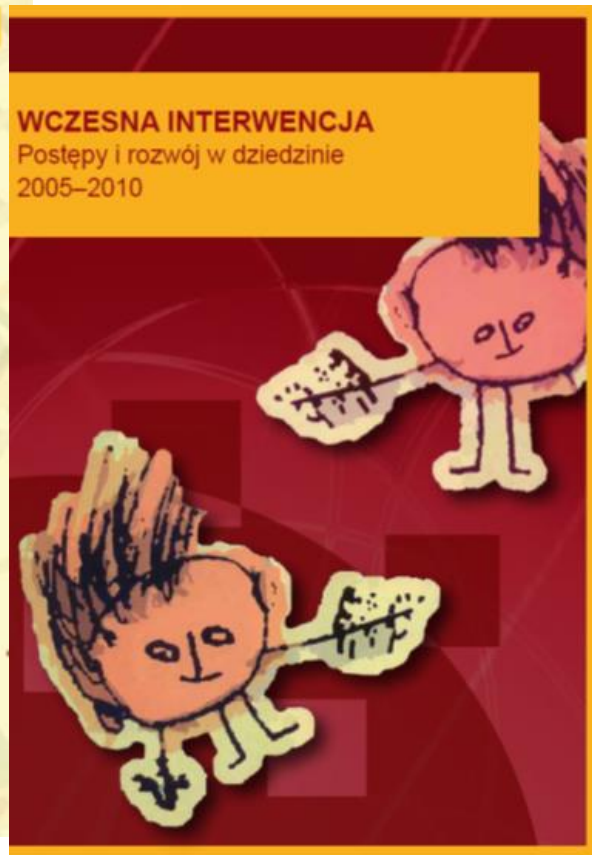
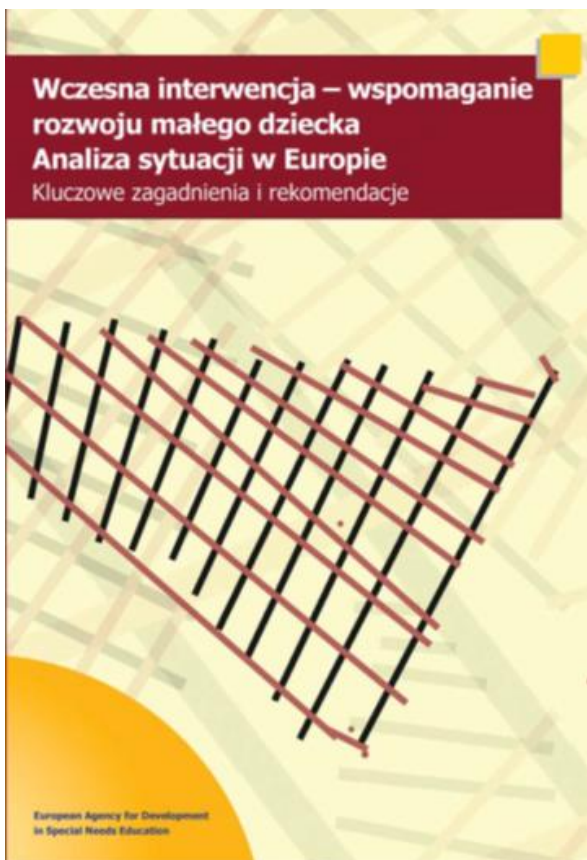
- Głównym celem Agencji jest promowanie edukacji włączającej w najszerszym tego słowa znaczeniu – takiej, która wychodzi na przeciw różnicom pomiędzy uczniami oraz zapewnia wysoką jakość uczenia w grupie różnorodnej.
Praca Agencji skupia się na poszukiwaniu rozwiązań pozwalających wszystkim uczniom i na wszystkich poziomach kształcenia w trakcie ich całej ścieżki edukacyjnej osiągać założone cele zgodne z ich możliwościami i pozwalające w dorosłości na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Agency Publications

www.european-agency.org

Publikacje Agencji dot. WI

Założenia rozwiązań systemowych

- ❑ Dostępność
- ❑ Bliskość
- ❑ Przystępność finansowa
- ❑ Interdyscyplinarność
- ❑ Zróżnicowanie świadczeń

Najważniejsze priorytety oraz kluczowe elementy polityki

- ❑ Dostęp do powszechnego i włączającego systemu WIWR
- ❑ Zarządzanie WIWR (Wczesna Interwencja Wsparcie Rodziny)
- ❑ Jakość WIWR
- ❑ Podejście skoncentrowane na dziecku
- ❑ Zaangażowanie rodziców
- ❑ Pracownicy ośrodków WI

Rekomendacje dla krajów UE

- ❑ Potrzeba dotarcia do wszystkich populacji potrzebujących WI
- ❑ Potrzeba zapewnienia jakości i jednakowych standardów świadczeń
- ❑ Potrzeba respektowania praw i potrzeb dziecka oraz jego rodziny

Obszary, w których potrzebne są dalsze zmiany systemowe

- ❑ Spójna, szeroko zakrojona strategia
- ❑ Standardy jakości
- ❑ Wydatki i inwestycje publiczne
- ❑ Kwalifikacje pracowników sektora WI

Rozwój świadczeń WI a edukacja włączająca

Dostęp do powszechnego i włączającego systemu wysokiej jakości świadczeń WIWR stanowi pierwszy krok na drodze do edukacji włączającej i zapewniania równych szans wszystkim członkom społeczeństwa otwartego.

Wczesna edukacja włączająca
Projekt Agencji 2015 - 2017

Model Ekosystemu

Pierwszy wymiar – rezultaty:

- przynależność dziecka do grupy (więzi),
- uczestnictwo dziecka i jego zaangażowanie (motywacja, wytrwałość, kontakty społeczne z dorosłymi i rówieśnikami),
- uczenie się - osiągnięcia / postępy dziecka mierzone przez pryzmat pozytywnego uczestnictwa.

Uczestnictwo oparte na:

- zabawie,
- rozpoznaniu mocnych stron dziecka,
- umożliwianiu mu dokonywania wyboru,
- zaspakajaniu ciekawości poznawczej dziecka,
- obserwacji celów, jakie stawia sobie dziecko i sposobów ich osiągnięcia,

cd. Uczestnictwo oparte na:

- doświadczaniu przez dziecko i rozwiązywaniu napotkanych problemów / trudności,
- motywowaniu dziecka do podejmowania wartościowych aktywności wspólnie ze swoimi rówieśnikami i w interakcji z nimi,
- podążaniu za dzieckiem oraz umiejętnym wspieraniu jego aktywności.

Drugi wymiar - procesy w jakich uczestniczy dziecko:

- pozytywne relacje z innymi – nauczycielami, dziećmi,
- zaangażowanie w zabawy i codzienne aktywności,
- podejście skoncentrowane na dziecku,
- spersonalizowany system oceny postępów dziecka,
- dostosowanie, adaptacje, wsparcie.

Trzeci wymiar - wspierająca struktura organizacyjna przedszkola:

- otwarcie na każde dziecko,
- włączanie rodziców,
- holistyczny program odnoszący się do wszystkich potrzeb dziecka,
- otoczenie zorganizowane w sposób przyjazny dla każdego dziecka,
- wysoko wykwalifikowany personel pedagogiczny (zgodnie z potrzebami dzieci),

cd. Trzeci wymiar-wspierająca struktura organizacyjna przedszkola

- otoczenie (wyposażenie oraz personel) wychodzące naprzeciw różnicom kulturowym,
- lider (dyrektor) z podejściem włączającym, angażujący każdego członka społeczności, budujący współpracę oraz delegujący odpowiedzialność za zadania.

Czwarty wymiar - struktury wspierające w społeczności lokalnej:

- współpraca nauczycieli i rodziców,
- odpowiednie szkolenia dla kadry przedszkola,
- porozumienie lokalnych decydentów i wspieranie przez nich instytucji zajmujących się rozwojem małych dzieci,

cd. Czwarty wymiar

- współpraca różnych instytucji oraz współpraca interdyscyplinarna na rzecz rozwoju usług wspierających małe dziecko,
- zapewnienie łagodnego przejścia z przedszkola do szkoły.

Piąty wymiar - struktury wspierające na poziomie regionalnym i krajowym:

- podejście bazujące na prawach dziecka,
- dostęp dla wszystkich do przedszkoli rejonowych,
- opracowanie na szczeblu krajowym standardów holistycznej i włączającej podstawy programowej dla dzieci w wieku przedszkolnym,

- dostęp do studiów nauczycielskich (pedagodzy oraz specjaliści) do pracy z małymi dziećmi,
- dobre zarządzanie i finansowanie sytemu edukacji małych dzieci,
- opracowanie procedur do regularnego monitorowania systemu oraz ewaluacji świadczonych usług w ramach wczesnej edukacji włączającej.

Narzędzie do oceny włączającego środowiska przedszkolnego uwzględnia

- zachęcające środowisko pobytu
- przyjazne małemu dziecku środowisko w aspekcie wyposażenia
- przyjazne i włączające postawy personelu
- materiały dla wszystkich dzieci
- możliwości porozumiewania się – komunikacja

- środowisko nauczania stawiające dziecko w centrum uwagi
- nauczanie włączające wszystkie dzieci
- środowisko przyjazne rodzicom

Rekomendacje (1)

1. Wspierać lokalne przedszkola i rozwijać włączające postawy personelu sprzyjające aktywnemu uczestnictwu dzieci i rodziców oraz uwzględnianiu ich głosu w kształtowaniu środowiska przedszkolnego.
2. Tworzyć warunki gwarantujące nie tylko pobyt dziecka w przedszkolu ale również jego zaangażowanie.

Rekomendacja (2)

3. Zapewnić na poziomie krajowym holistyczną podstawę programową oraz standardy zachęcające każde dziecko do uczestnictwa, zaangażowania oraz uczenia się, zarówno w aspekcie indywidualnym, jak również w kontaktach z rówieśnikami.

4. Zapewnić, aby ocena postępów dziecka brała pod uwagę stopień jego uczestnictwa w procesie nauki oraz w aktywnościach dnia codziennego, a także interakcjach społecznych z osobami dorosłymi i rówieśnikami.

Rekomendacje (3)

5. Zapewnić doskonalenie zawodowe nauczycieli i wsparcie kadr gwarantujące im nabywanie kompetencji niezbędnych do włączenia wszystkich dzieci w codzienne aktywności.

6. Zapewnić rozumienie przez nauczycieli wychowania przedszkolnego różnic kulturowych pomiędzy rodzinami, oraz czynników, które często determinują włączenie dzieci i ich uczestnictwo we wczesnej edukacji przedszkolnej.

7. Tworzyć warunki dla liderów pozwalające im na zrozumienie zasad edukacji włączającej oraz naukę odpowiednich kompetencji w celu kreowania przyjaznego środowiska przedszkolnego opartego na współpracy, delegowaniu zadań / odpowiedzialności i wyzwaniu zaangażowania dzieci.

8. Ustalić priorytety rozwijania i stosowania narzędzi pozwalających na doskonalenie jakości wczesnej edukacji włączającej w aspekcie organizacji otoczenia i podejścia nauczycieli.

Rekomendacje (4)

9. Zapewnić na poziomie lokalnym ekspertyzy oraz zasoby gwarantujące każdemu dziecku dostęp do przedszkola i grupy rówieśniczej, w której będzie mogło aktywnie uczyć się i rozwijać społecznie.

10. Promować współpracę międzyresortową oraz interdyscyplinarną wspólnie z praktykami i rodzinami w celu podnoszenia jakości edukacji włączającej na poziomie przedszkolnym.

Rekomendacje (5)

11. Zapewnić zbieranie danych, które uwzględnią liczbę dzieci narażonych na wykluczenie i pozbawienie wysokiej jakości wczesnej edukacji włączającej.

12. Zapewnić ewaluację jakości usług z uwzględnieniem stopnia uczestnictwa wszystkich dzieci oraz możliwości podejmowania zainicjowanych przez siebie zabaw i innych aktywności.

13. Zapewnić opracowanie wskaźników jakości we wczesnej edukacji włączającej.

Zapewnić wpływ polityki oświatowej na praktykę wczesnej edukacji włączającej; decydenci różnych sektorów na różnych poziomach zarządzania (lokalny, regionalny, krajowy) powinni:

14. Współpracować między sobą i z praktykami (kadrą pedagogiczną przedszkoli) w celu zapewnienia odpowiedniej jakości usług oraz ich włączającego aspektu dzięki jednakowemu rozumieniu na czym polega edukacja włączająca przedstawiona w Modelu Ekosystemu.

Więcej informacji

- www.european-agency.org
- European Agency for Special Needs and Inclusive Education
- Østre Stationsvej 33
- DK-5000 Odense C
- Denmark
- secretariat@european-agency.org
- mdonska@sp327.edu.pl

Dziękuję za uwagę

Małgorzata Dońska –Olszko
Dyrektor Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 327
im. dr Anny Lechowicz
www.sp327.edu.pl

**Krajowy Koordynator Europejskiej Agencji
ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej**